

FIȘA MĂSURII - Promovare turistică și patrimoniu MP2/ DI 6B

Tipul măsurii:

- INVESTIȚII
- SERVICII
- SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

Sprijinul acordat prin MP2 are în vedere susținerea investițiilor de restaurare, conservare a patrimoniului cultural imobil/mobil, a obiectivelor culturale de interes local, mentinerea/conservarea și prezervarea valorilor culturale și tradițiilor locale și a investițiilor de utilitate publică în informarea turistică și promovarea zonei, contribuie la punerea în valoare a moștenirii culturale locale, la promovarea turismului rural, conducând astfel la creșterea nivelului de trai în zonele rurale și la o dezvoltare locală durabilă. Investițiile vor avea un impact pozitiv asupra turismului local și vor ajuta la stimularea dezvoltării mediului de afaceri local. Unul dintre cele mai importante monumente de patrimoniu, de care se leagă imaginea, istoria și identitatea zonei este Mocănița, trenul cu abur pe cale ferată cu ecartament îngust ce asigură legătura între Sibiu și Sighișoara. GAL MH va prioritiza investițiile propuse de APL sau ADI în legătură cu Mocănița pe teritoriul GAL MH.

Identitatea culturală a satului românesc reprezintă o importantă sursă de dezvoltare locală și este caracterizată de un patrimoniu cultural material și imaterial divers. Pentru a păstra nealterată moștenirea rurală și identitatea națională și pentru a le valorifica pe post de instrument de dezvoltare economică locală, vor fi sprijinite acțiuni de protejare a patrimoniului cultural de interes local, clădiri și monumente de patrimoniu identificate conform Legii 422/2001, în grupa B - monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local. și investiții în restaurarea/reabilitarea/conservarea obiectivelor culturale de interes local, mentinerea/conservarea și prezervarea valorilor culturale și tradițiilor locale.

Determinarea identității socio-culturale necesită luarea în considerare a unor factori cum ar fi educația și accesul la cultură. Astfel, o componentă importantă a vieții sociale este și cea culturală, domeniu care poate contribui la creșterea gradului de atractivitate a satului pentru populația tânără. Sprijinirea conservării patrimoniului local și a tradițiilor are drept scop stimularea activităților de turism rural, contribuind astfel la creșterea atractivității zonelor rurale.

Teritoriul GAL MH este acoperit în proporție de peste 70% din suprafață de zone N2000 (rezervație avifaunistică, stejar pufos etc). Izolarea zonei, lipsa activităților economice dezvoltate, practicarea agriculturii tradiționale și densitatea foarte redusă a populației îi conferă teritoriului GAL MH caracteristica de natură nealterată, de "sălbăticie" care, pentru unele categorii de turiști, constituie o caracteristică extrem de atractivă. Relativa izolare a zonei (căile principale de acces nu străbat regiunea) și lipsa de promovare a bogățiilor naturale și turistice ale zonei mențin redus numărul de turiști în zonă, cu urmări imediate asupra ofertei turistice: în zonă există doar 11 structuri turistice cu funcțiuni de cazare totalizând 314 locuri, majoritatea fiind concentrate în vestul teritoriului, în apropierea Mun. Sibiu. În aceste condiții, agenții economici cu activitate în turism și servicii conexe nu se pot dezvolta și nu au capacitatea financiară de a promova singuri zona. Autoritățile publice și GAL MH trebuie să sprijine inițiativele de promovare a zonei în vederea transformării acesteia într-o destinație turistică consacrată. Creșterea numărului de turiști va conduce la dezvoltarea activității turistice în

ansamblu, la apariția de noi structuri de cazare, alimentație publică, recreative și de servicii conexe și va conduce direct la crearea de noi locuri de muncă, la îmbunătățirea calității vieții și eliminarea riscului de excluziune socială. Pe de altă parte, datorită legislației ce protejează zonele N2000 și de înaltă valoare naturală, impactul antropic asupra teritoriului GAL MH va rămâne scăzut. GAL MH va prioritiza realizarea unui sistem integrat de stații automate de informare turistică conținând date și informații despre Zonele N2000, rezervațiile naturale, monumentele de patrimoniu, tradițiile și obiceiurile din zonă, dar și despre oferta turistică de pe teritoriul GAL MH sau evenimentele din zonă.

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală: „Obiectiv III - Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate, a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea locurilor de muncă”.

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii Promovare turistică și patrimoniu MP2: Prezervarea patrimoniului cultural și natural al zonei GAL MH;

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013: Prioritatea 6 „Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”;

Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg. (UE) nr. 1305/2013

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6B - „Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale”;

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și Inovare: Prin măsura MP2 vor fi sprijinite activitățile de realizare a infrastructurii turistice de interes public ce vor avea în vedere promovarea turismului responsabil, care evită degradarea zonelor naturale sensibile, promovarea biodiversității și a zonelor protejate de pe teritoriul GAL MH.

Complementaritatea cu alte măsuri din SDL: Măsura MP2 este complementară măsurii MP1 - „Investiții în infrastructura mică și servicii locale de bază”

Sinergia cu alte măsuri din SDL: Măsura MP2 contribuie sinergic la realizarea obiectivelor **Priorității 6** ”Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale”, împreună cu măsurile: **MA1** - „Dezvoltarea exploatațiilor agricole”, **MN1** - „Înființarea de activități non-agricole”, **MP1** - „Investiții pentru incluziunea socială și combaterea sărăciei”, **MN2** - „Sprijin pentru activități non-agricole”.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Măsura răspunde nevoilor identificate la nivelul teritoriului GAL MH: 019- reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială, 020 - în infrastructura de bază și servicii adecvate în zonele rurale, 022 - Patrimoniu local conservat, 023 - dezvoltare locală prin abordarea LEADER, 024 - îmbunătățirea colaborării între actorii din mediul rural. Măsura are caracter inovativ prin prioritizarea proiectelor îndreptate spre reabilitarea sau conservarea monumentelor de patrimoniu B aflate pe traseul „Mocăniței” din Valea Hârtibaciului. Impactul reabilitării acestui monument de patrimoniu este extrem de ridicat, Mocănița reprezentând imaginea GAL MH. Strategia GAL MH are în vedere prioritizarea proiectelor care vor contribui la repunerea în funcțiune a Mocăniței. Realizarea sau punerea bazelor unui sistem integrat de

stații automate de informare turistică (infochioșcure) conținând date și informații despre Zonele N2000, rezervațiile naturale, monumentele de patrimoniu, tradițiile și obiceiurile din zonă, dar și despre oferta turistică de pe teritoriul GAL MH sau evenimentele din zonă.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legea nr. 422 din 18 iulie 2001 privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

LEGE nr. 489 din 28 decembrie 2006 privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 2260 din 18 aprilie 2008 privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 143/2007 privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226 din 2 aprilie 2015

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Pot fi:

- Comunele și asocierile dintre comune definite conform legislației în vigoare;
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare;
- Unități de cult conform legislației în vigoare;
- Persoane fizice autorizate / societăți comerciale;
- Parteneriate constituite juridic între beneficiarii eligibili enumerați mai sus;
- Beneficiari prioritari: comunele care au accesat măsura MP1 în cadrul SDL GAL MH 2014 - 2020.

5. Tip de sprijin

Se va stabili în conformitate cu prevederile art. 67 al Reg. (UE) nr. 1303/2013.

- Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv;
- Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100 % din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale Reg. (UE) nr. 1.305/2013, numai în cazul proiectelor de investiții.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- Restaurarea, conservarea și dotarea monumentelor din patrimoniul cultural imobil și mobil, de interes local de clasă B aflate pe teritoriul GAL MH;
- Investiții menite să contribuie la repunerea în funcțiune a mocanitei (achiziționarea materialului rulant de tipul locomotivelor cu abur/electrice și a vagoanelor de calatori; restaurarea/reabilitarea vagoanelor de calatori și a locomotivelor cu abur; investiții necesare reabilitării și/sau construirii infrastructurii necesare depozitarii și funcționării instalațiilor aferente infrastructurii turistice create/restaurata/reabilitata, etc.);
- Investiții în restaurarea/reabilitarea/conservarea obiectivelor culturale de interes local;

- Investiții pentru mentinerea/conservarea și prezervarea valorilor culturale și tradițiilor locale.
- Achiziționarea, amplasarea și punerea în funcțiune de stații automate de informare turistică (infochioscuri);
- Achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;
- Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului: cheltuieli pentru consultanță, proiectare, monitorizare și management, taxele pentru eliberarea certificatelor, potrivit art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, precum și cele privind obținerea avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, prevăzute în legislația națională. Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului, inclusiv cele efectuate înaintea aprobării finanțării, sunt eligibile dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul (UE) nr.1305/2013, în limita a 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd și construcții - montaj, și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd simpla achiziție.

Actiuni neeligibile

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția: costurilor generale definite la art. 45, alin. 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare; cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane; cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile; în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare; cheltuieli neeligibile în conformitate cu art. 69, alin. (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: a. dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare; b. achiziționarea de terenuri neconstruite și de terenuri construite; c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare. Lista investițiilor și costurilor neeligibile se completează cu prevederile Hotărârii de Guvern Nr. 226 / 2 aprilie 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a Măsurilor Programului Național de Dezvoltare Rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat pentru perioada 2014 - 2020.

Cheltuieli neeligibile specifice:

- Contribuția în natură
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente; Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

Pentru a fi eligibile, toate cheltuielile aferente implementării proiectelor din cadrul SDL trebuie să fie efectuate pe teritoriul GAL MH.

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;

Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;

Introducerea investiției din patrimoniul cultural de clasă B în circuitul turistic, la finalizarea acesteia;

Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată.

8. Criterii de selecție

Pentru investițiile de restaurare și conservare a patrimoniului cultural de interes local:

- Principiul prioritizării proiectelor ce prevăd investiții în vederea repunerii în funcțiune a Mocanitei;
- Principiul prioritizării proiectelor ce prevăd reabilitarea monumentelor de patrimoniu aflate pe traseul Mocăniței de pe teritoriul GAL MH;
- Principiul prioritizării proiectelor depuse de ADI-uri;
- Principiul prioritizării proiectelor depuse în parteneriate de tip ONG - APL ;
- Principiul prioritizării proiectelor ce au o abordare integrată a rețelei de infochioscuri de informare turistică;
- Principiul prioritizării proiectelor propuse de comune ce au beneficiat de sprijin prin intermediul măsurii MP1 în cadrul SDL GAL MH 2014 - 2020.
- Principiul prioritizării proiectelor care propun crearea de noi locuri de muncă.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de venit, valoarea maxima a proiectelor nu va depăși:

a) pentru proiecte legate de Patrimoniul cultural clasificat, de importanta locala (B) maximum:

- 200.000 de euro pentru proiecte depuse de ADI sau parteneriate eligibile;
- 85.000 euro pentru proiecte depuse de beneficiari eligibili individuali.

b) pentru proiecte legate de infrastructura de informare turistică prin infochioscuri de informare turistică:

- 75.000 euro pentru proiecte depuse de ADI sau parteneriate eligibile (dar nu mai mult de 15.000 euro/infochiosc);
- 15.000 euro pentru proiecte depuse de APL ;

c) Pentru proiectele legate de restaurarea/reabilitarea/conservarea obiectivelor culturale de interes local si mentinerea/conservarea si prezervarea valorilor culturale si traditiilor locale, maximum:

- 50.000 euro pentru proiectele ce prevad investitii in obiective culturale imobile, depuse de APL-uri si/sau unitati de cult;
- 30.000 euro pentru proiectele ce prevad investitii in vederea mentinerii/conservarii si prezervarii valorilor culturale si traditiilor locale, indiferent de solicitant

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii /infrastructuri îmbunătățite: 100%;

Locuri de muncă nou create: 0;

Cheltuială publică totală: 315.000 euro;

Indicatori specifici ai SDL GAL MH:

- Număr de obiective de patrimoniu reabilitate/restaurate: 3;

Număr de infochioscuri aflate în rețea și funcționale: 4;